

NAPREJ

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Izhaja razen ponedeljka in dneva pe-
prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: Celje,
Strossmayerjeva ul. št. 1, I. nadstropje.

Naslov za dopise: Celje pošt. pred. 43.
Telef. int. št. 53. Ček. rač. št. 11.959.

Stane mesečno 20 Din.
za inozemstvo 30 Din.

Oglas: prostor 1×65 mm 1 Din.

Dopise frankirajte in podpisajte, sicer
se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštne proste.

Letnik V., šte. 23.
Četrtna številka „NAPREJA“
izhaja kot tednik

LJUDSKI GLAS

Glasilo Kmetско-delavske zveze.

Stane letno 48— Din, mesečno 4— Din.

Delavstvu v Celju in okolici!

V nedeljo 10. jun. ob 1/2 10.
se bo vršil v Celju v dvorani Skober-
netovega hotela (Pri Zamorcu)

Javen shod,

na katerem bo s. Fr. Koren podal svoje
poročilo o

Hamburškem socialističnem kongresu

in o ustanovitvi

Socialistične delavske internacionale.

Pridite vsi in točno!

Odbor Krajevne org. SSJ v Celju.

Pismo slovenskega sodruge iz Belgije.

Konec maja.

Ze dve leti sta pretekli, kar sem za-
pustil domovino. Takrat je bila soc.
stranka Jugoslavije baš na križpotju,
kjer se odcepi ena pot v razvoji, druga
pa v razpad. Buržujski režim je takrat
še le prihajal z akcijami, ki so tlačile pro-
letariat k tlom. Marsikateri zavodni bo-
jevniki za pravico mu je podlegel. Bil
sem tudi jaz eden izmed tistih, a ostra-
šilo me to ni; svojih nazorov radi tega
nisem spremenil.

Prvi pogoj borbe za organizacijski
obstoj je dobra situacija; čim ni človek
v svoji eksistenci več dobro situiran,
zgubi moč za delovanje. Buržoazija to
zelo dobro ve in se zato najraje poslu-
ži sredstva, da istrga bojevnikom za
pravice proletariata zadnji kosček kru-
ha iz rok; češ, sedaj si išči drugega, da
ne boš imel časa in prilike, nam gledati
na prste. Take vrste politika v Jugosla-
viji najlepše cvete. Naročen sem od tam

na razne časopise, da zasledujem delo-
vanje te in one stranke. Lasje se mi je-
že, ko berem, kako daleč si prišel slo-
venski proletariat. Vsak najmanjši mi-
gljaj delavstva za obrambo itak že skr-
čenih pravic je od strani buržoazije raz-
upit kot »protidržaven«, kakor da bi de-
lavstvo ne bilo od te države. Jugoslo-
vanka buržoazija pač misli, da tvori ona
sama s svojimi voditelji državo. Ta
družba snuje zakone, naredbe in pre-
uredbe in ne vprašuje, jeli narod (ki ga
nosi večno na jeziku) s tem zadovoljen,
ali ne. Če narod v resnici zahteva česa,
tisti gospodje vse ovržejo s pretvezo,
da je zahteva protidržavna. V resnici pa
je delo teh elementov protidržavno, ker
ne delajo po volji naroda.

Najsmrtnejša kuga za naš pro-
letariat pa je nezavednost, s katero dr-
vi naravnost krvnikom v roke. Mnogi
mislijo, da je sramotno, prištevati se k
delavstvu; kar srečni so ti siromaki, če
hoče kak gospod ali polgospod žnjim
govoriti; takoj mislijo, da so tudi sami
nekaj boljšega. Pri vsem tem je pa to
najslabše, da takšni navadno z vsemi
močmi delujejo proti razvoju delavskih
organizacij. To je najgusnejši črv, ki
razjeda slovenski proletariat. Naj ome-
nim tukaj nekoliko o belgijskem delo-
vanju.

Tudi tu je delavstvo prisiljeno, bo-
riti se za svoje pravice, toda s solidar-
nostjo doseže vse. Delavska organizaci-
ja je le ena, ki pa je sama tako močna,
da prebije vsako nasilje kapitalistov. Baš
sedaj se nahaja delavstvo v boju. Pred
dvema tednoma so stavkali železničarji.
Stavka je trajala približno en teden, to-
da je bila brezuspešna. Vlada je železni-
čarje kratkoma mobilizirala. Po pre-
teku enega tedna pa so stopil v general-
no stavko, ki traja še danes. Železničar-
ska uprava sprejema v železničarsko
službo vojaštvo, ki ga pa je že na sto-
tine zaprtega, ker vojakovi nočejo rušiti
delavskega boja. (Lep vzgled našim

stavkokazom. Op. ur.) Da omenim en
slučaj. Nekega vojaka, ki je kvartirni-
ran strojnik, so postavili na lokomotivo,
da vozi, vojak pa se je delal, kakor
da stroja še nikdar ni videl. Kakor sli-
šimo, bo v celi Belgiji v nekaj dneh po-
čivalo vse delo, če vlada ne ugodil za-
htevam železničarjev. Moram reči, da je
delavska organizacija v Belgiji vzorna
in je žela tudi že lepe uspehe. Osemurni
delavnik tu bolj spoštujejo kakor v Ju-
goslaviji Božič in Veliko noč. Nobenemu
podjetniku niti na misel ne pride, da bi
osemurnik kršil.

Vsi delavci in višji uradniki so or-
ganizirani v socialistični organizaciji.
Tincev tukaj ni, jaz in še nekaj Slove-
cev smo menda prvi, ki smo zašli v to
mirno in samosvojo Belgijo. Dokler nas
delavci niso dobro spoznali, so nas stro-
ga nadzirali, če nismo morda kakšni
podrepaniki ali klečaplazci, zakar bi nam
čisto gotovo pokazali pot, odkoder smo
prišli. Sedaj nas pa že imenujejo »Bon
socialisti«.

V splošnem je delavstvo tukaj zelo
resno, na visoki kulturni stopnji in ne-
navadno delavno. Princip vsakega de-
lavca je: Pridno delati in dobivati do-
bro in primerno plačo. Revščine in be-
račenja tukaj ne najdeš. Vojni invalidi
dobivajo vsi lepe rente, s katerimi mo-
rejo mirno in udobno živeti. Delavske
družine so po večini brez otrok, kveč-
jemu imajo do dva. Kdor jih ima več,
ga že imenujejo čudaka, ker tukajšnje
delavstvo trdi, da delavski otroci niso
v prid proletariatu, marveč kapitali-
stom. Delavstvo pa kapitalistom niti te-
ga ne privošč. Čim več ljudi ima na-
mreč kapitalist na razpolago, tem oša-
nejši je, in manj ko jih ima, lepše ravna
z njimi, boji se pač, da mu še ti zmanj-
kajo in potem bi morali bogatini sami
delati, če bi hoteli živeti.

Takšni so nazor belgijskega delav-
stva. Po vojni se je ta ideja še bolj vko-
reninila, ker pravijo, da naj za vojno ka-

pitalist vzgaja svoje otroke, proletari-
at pa vojne ne potrebuje. Če bi se ta
ideja razširila po vsem svetu, bi pač za-
stoj izdajali kapitalisti milijone in mili-
arde za vojne priprave. Posebno ure-
stna bi bila taka ideja za Jugoslavijo,
kjer pa bi beograjska vlada gotovo tudi
proti tej postavi zakon »o zaščiti dr-
žave«; taki zakonski pari bi bili namreč
»protidržavni elementi«. No, v dogled-
nem času se tega v Jugoslaviji še ni
treba bati, meščanska vlada bi tako ka-
tastrofo že preprečila.

Tebi, slovensko delavstvo in ves za-
tirani proletariat, pa ključem: Združite
se v eno samo bojno organizacijo, ki naj
bo socialistična! Bodite složni in solidar-
ni v boju, zberite si voditelje, ki bodo
delali za stranko, ne pa take, ki hočejo
zlesti samo do korita, kakoršne ste ime-
li do sedaj. Z voditelji, ki se vam izne-
verijo, pa na vrh, ker izdajalec delav-
stva zasluži sramotno smrt, kakor tudi
razdirači v stranki! Bodite vsi za ene-
ga in eden za vse. Ste vzdržali pet let
v svetovni vojni, ko ste se borili za ka-
pitalističnega moloha, toliko bolj mo-
rate vztrajati v boju za svoj blagor. Le
na ta način vam bo zasijala luč svobo-
de! — Bojevniki.

Politične vesti.

Narodno-napredna stranka, lista,
ki jo imajo stari liberalci okrog »Slo-
venskega naroda« v rokah, se pogaja z
radikalci za zvarjenje v eno samo
stranko. Danes »radikalizem« največ
nese in gospodje okrog »Naroda« niso
ljudje, ki bi ne imeli velikanskih apeti-
tov.

»Glas svobode« je šel isto pot ka-
kor doslej še vedno vsi, ki so se pomerili
z nami: po par krepkih — naših nam-
reč — je obmolnil popolnoma. Še o
inseratih se mu ne ljubi več govoriti,
in kaj celo o sovjetskih podporah, ki

FRANJO ŠPES:

Nekaj o zdravju in bolezni.

Telo človeško je čudovit stroj, pre-
ciziran od najmanjše celice do največje
kosti. V popolnoma zdravem telesu vla-
da največja harmonija — vsak del opravi
točno svoje delo. Telo je torej podobno
idealni državi, v kateri vrši vsak
človek svoje dolžnosti. Ampak rekli
smo: idealni, to se pravi, če bi imeli vsi
ljudje v nji en sam princip: storiti svojo
dolžnost. Pomagati po najboljših mo-
čeh, da gre vse po predpisanem redu.
Ampak take države ni na svetu in je v
popolni popolnosti ne bo. Predvsem
imamo vsi ljudje eno bolezen in ta je,
da kaj radi prepustimo delo komu dru-
gemu. Nekateri se uprejo in skušajo ži-
veti na račun drugih. Drugi preveč za-
ostajajo, tretji zopet preveč hite. Mnogi
se upirajo in pravijo, da bi moralo biti
drugače na svetu.

Enako je v človeškem telesu. Veli-
ka močnega sestavina je to, in če bi
vsak del opravljal svoje delo, ki mu je
odkazano od narave, bi bilo vse dobro.
A pride kak del v telesu, ki je omagal
kakor revež na cesti. Drugi se zopet po-
škoduje, tretji zaostaja za delom, četrti
se zanaša na umetno pomoč. In vsako
nesoglasje v človeškem telesu pomenja
bolezen. Ker je telo celota, v kateri ima

vsak del svoje opravilo, si lahko mislimo,
da trpi ves stroj, če je kaj v neredu.

Predvsem imamo vse telo zvezano
s številnimi žilami in žilicami, po kate-
rih se pretaka življenjski tok — naša
kri. Povsod prinaša hrano in odnaša
vse, kar je nezdravega ali pokvarjenega
v telesu. Vse telo je prepojeno od krvi,
od las na glavi in nohtov na rokah in
nogah do tiste čudovite snovi, ki ji
pravimo možgani. In vsem delom prinaša
dnevno svojo hrano. Če človek samo
površno pregleda vse žile in žilice, mu
nehote pride na misel, kako je mogoče,
da gre po tako drobnih žilicah kri do
vseh delov, in ne da bi se zaprl ta ali
oni delov? Če bi bilo vse v redu v tem
človeškem stroju, bi res šlo vse gladko.
A baš pri krvnih dotokih in odtokih se
večkrat pripeti, da pridejo ovire in kri
ne more redno dalje. Kakor hitro prihaja
več krvi v en del, začno trpeti drugi,
ker je dobivajo premalo. Bolezen je tu.
Tako boli človeka večkrat glava, ker
prihaja tja preveč krvi. Drugi trpi na
drugem mestu radi tega, ker dobiva tja
premalo krvi.

Odkod pa dobivamo kri? Iz hrane.
Zdrava, dobra, pravilna hrana daje
zdravo, dobro in močno kri. Slaba hra-
na pa daje slabo. Tako je povsod v na-
ravi. Treba se je samo ozreti naokrog
in prepričati se boste kmalu, da je to
naraven zakon, ki velja za vse. Slaba
zemlja ne more roditi drugega nego sla-

be prideleke. A ne samo slaba hrana, tudi
preobilna in pomanjkljiva hrana je vz-
rok, da oboli naše telo. Naš sistem ima
vse potrebno, da jemlje iz hrane toliko,
kolikor potrebuje. Drugo izmeče. Tako
je v zdravem telesu, če seveda ne iz-
rabljamo preveč posameznih delov tega
stroja. Kakor hitro pa ga vprežemo pre-
večkrat, se zgodi tisto kakor z živajo-
— omaga. Telo ne more potem več izlo-
čati, kar ni zanj in strupi začno nastaja-
ti v njem. Ne grešimo samo v hrani, am-
pak prav posebno v pijači. Glede alko-
holnih pijač je postavim, resnica, da te-
lo ložje izhaja brez njih kot pa z njimi.
Zmernost bi poznadnje še šla, ampak te-
ga mi ne poznamo, vsaj velika večina
ne. Če človek uživa večjo množino al-
kohola, mu pride seveda v kri in po-
vzroča dovolj zla. In ne samo na njem,
ampak na otrokih, kar je še slabše. Ro-
de se idioti, bohehavi in pokvarjeni otro-
ci, duševno zaostali. Ima jih vsaka na-
selbina — kar ozrite se naokoli. Enako
škodljivo je, če jemljemo zdravila, ki
imajo strupe. Strup je strup in če koristi
v enem, škoduje v drugem oziru. Zato
ne kupujte sami zdravil nikdar in tudi
od zdravnikov zahtevajte, naj vam da-
jejo mesto receptov, navodila, kako je
treba živeti, česa se ogibati, pa boste
veliko na boljšem.

V življenju je za vse bolezni eno
veliko zdravilo: spremeni navade,
spremeni življenje! S tem odpraviš vz-

roke obolenja in ozdraviš boš. Enako
nam prinese strupe v kri različne hrane,
ki niso dobre in ne v pravem razmerju.
Človek mora živeti po velikem princi-
pu: jej in pij, da boš zdrav in krepak.
Ne jej zato, ker je dobro, ne pij, ker ti
diši. Telo kaj hitro razvadiš in zahteva-
lo bo vsak dan več. Ampak ti si gospo-
dar nad seboj, ti imaš pamet in voljo
in sam premisli, kaj je dobro in kaj sla-
bo za te. Preveč alkohola, preveč kislin,
preveč sladkarij, preveč zdravil — vse
je enako slabo. Telo ima to slabo nava-
do, da ne sprejme vase samo, kar je
dobrega, ampak tudi to, kar je slabo.
Gotovo ste že sami izkusili večkrat, da
vam je postalo nanagloma vroče in ste
se potili. Kaj bi bil vzrok? Telo je imelo
nekaj slabega v sebi in narava ni mogla
to spraviti drugače ven nego na ta na-
čin. Pot sam diši neprijetno in nam po-
ve, da je nekaj slabega v telesu. Če ni-
mamo dovolj dobre narave, ki bi spravi-
la gnublo na ta način iz telesa, obolimo
lahko nevarno. Slabosti so lahko tudi
iz slabega zraka ali radi pomanjkanja
svetlobe, gorkote ali hlada. Da je čist
zrak nadvse potreben, to ve danes že
vsak človek. Da bi tudi vedno skrbeli
za čist zrak, to je seveda nekaj druge-
ga. Na jesen začnemo zapirati okna in
vrata: prva posledica je, da se ne po-
čutimo dobro, dobimo kak prehlad ali
trganje. Človek čisto dobro ve, kdaj se
ga prijema bolezen, a greši s tem, ker si

imamo nad njimi toliko dopadnja! Še o hamburškem kongresu je strašno medel, kot da bi bili osebno pred onimi komunisti, ki so si pri ponesrečenih demonstracijah ob njegovem zasedanju priborili ciprese namesto zmagovitih palm. Alo, alo, »Glas svobode«, pa ne, da bomo morali še posebej škripati, da se zganeš!

*** Naši delegati pri italijansko-jugoslovanskih pogajanjih** so dobili od vlade nove predloge, da jih ponesejo Italijanom v Rim. Že pred tednom so dobili naši delegati od iste naše vlade proste roke, da zaključijo pogajanja, kakor jim lubo. Videti je, da gospodje v vladi sploh več ne vedo, kaj hočejo, kvečjemu, če ne tistega, kar smo mi rekli: velike in dolge komedije pred ljudstvom, a za njim tajne kupčije za visoke žepce.

*** Na torkovi seji narodne skupščine** so se kregali radikalci in muslimani o imenu, ki si ga je našla muslimanska stranka. Radikalec dr. Srskič je grajal Spaha radi imena »jugoslovanska muslim. org.«, češ, da nameravajo muslimani na ta način zlorabljati Srbe in Hrvate.

*** Uradniški zakon** je vzel v turek zakonodajni odbor v pretres. Izvolili so v sredo posebno sekcijo, ki bo to vprašanje hitreje rešila.

*** Zakon o ustroju vojske in morarice** je narodna skupščina izročila pododboru v kratko razmotrivanje, potem pa ga vzame takoj popolni odbor v pretres.

*** Finančni odbor** je razpravljal v ponedeljek o naknadnih in izrednih kreditih. Odobril je kredite ministrstev za nar. zdravje, za zunanje zadeve, za finance, za zgradbe in za promet, predvsem pa seveda — za vojno. Potem so debatirali, ali spada otok Lokrum k nam brez odkupnine, ali ga moramo še le odkupiti. Reveži, otok ni niti njihov, še manj pa italijanski, otok je tisti, ki na njem prebivajo in delajo, in za te ljudi kupčujejo.

*** Nemci bodo v četrtek** izročili novo ponudbo, v petek jo bodo pa objavili.

Tedenski pregled.

Nedelja 27. maja: Minister ver Ljuba Jovanović je podal ostavko, ker le bi bil izvoljen za predsednika narodne skupščine. — V Zagrebu se je vršilo posvetovanje vrhovnega vodstva hrv. republi, kmetijske stranke. Baje so govorili na tem posvetovanju, da se bodo odnosi med Hrvatini in Srbi spet zaostri, ker radikalna stranka prav nič ne izpolnjuje zahtev zagrebškega dogovora. Korošec in Spaho se konference nista udeležila. — Na Poljskem so poverili sestavo nove vlade poslancu Witosu. Witos je bil že enkrat ministrski predsednik. — V Poruhru stavka okoli dva milijona delavcev. — Amerika se je odpovedala vojni odškodnini, ki bi ji jo morala plačati Nemčija.

Ponedeljek 28. maja: Vlada pripravlja predloge za slovesno odprtje narodne skupščine. — Dr. Peleš, bivši za-

misli: bo že samo prešlo. Res, dostikrat preide. Izmed sto povprečnih bolezni jih izgine vsaj devetdeset. Enkrat se pa le lahko zgodi, da naš stroj omaga in resno zbolimo. Torej: nobena bolezen ni tako lahka, da bi ne mogla postati težka in nevarna. Ne čakaj, da ti oslabi vse telo in njegovo gibanje. Poskrbi, dokler je bolezen majhna, še v razvoju in si pri moči. Pomanjkanje svetlobe tudi škodi. Le poglejte rastline, ki morajo živoreti v senčnatih krajih. Slabotne so in se komaj drže pokonci. Na jesen in zimo imamo vedno manj solnca. Ne moreš storiti boljšega za svoje telo, kakor da greš na solnce, na sprehod, kadar ti je dana prilika. Pusti sosedo in veselo družbo, pa pojdi ven. Če nisi druge dneve prost, si gotovo v nedeljo. Gotovo je tudi, da škodi mraz in vročina. Tudi manjša gorkota ali mraz škodita telesu.

Bolezni se morejo tudi podedovati — ne po navadi bolezni same na sebi, ampak pogoj. Kakor nosijo otroci poteze svojih staršev na obrazu in po telesu, prav tako morejo tudi podedovati pogoje za neke bolezni. Če zasledujete posamezne rodline, boste dostikrat videli, da umirajo ljudje pod enakimi znaki za enakimi boleznimi. Sreča za nas je, da se kri vsakega rodu meša. S tem se pač manjšajo možnosti za marsikatero bolezen, ki bi nastale, če bi se ženili ljudje sorodne krvi. (Dalej prih.)

časni predsednik narodne skupščine, je odpotoval v politični misiji v Zagreb.

Torek 29. maja: Podružnici fašistovske »Orjune« v Mariboru in Ptuj sta bili radi truških spopadov med nacionalisti in Nemci razpuščeni. — Sodniki so zlezli pred državo, »ki se nahaja v krizi« pod mizo in so se zadovoljili z važnim predlogom o svojih plačah. — Stavka v Poruhru traja in še širi; gibanje je povsem narodnega značaja. Stavka je generalna.

Sreda 30. maja: Izgleda, da so se pojavile v federalističnem bloku znatne divergence. Čudno ne bi bilo, ker je bil Radić na najboljši poti, da si prisvoji silen upliv na mase v Sloveniji in v Bosni. Interesi raznih buržoazij se križajo. — Z Blairovim posojilom se nismo pri koncu; baje nam izplačajo drugi obrok. — Radić izjavlja, da pričakuje nove volitve jeseni ali za konec leta. — Uprava glavnega saveza državnih nametščencev je izročila vladi ultimatum, v katerem ti zahtevajo takojšnjo ureditev draginskih doklad, sicer... (no, že vemo, kaj bo sicer; zlezli bodo pod mizo kakor še zmerom). — Slovesna otvoritev narodne skupščine. Volitve v razne odbore. — Turki so začeli demobilizirati.

Četrtek 31. maja: Prevoz judenburških žrtev in Iv. Endlicherja v domovino. — Muslimani se puntajo proti radikalom. Vložili so dve ostri interpelaciji radi verskih zadev.

Petek 1. junija: Seja narodne skupščine. Prečitali so vladno deklaracijo, ki je v vseh točkah medla, vodena. Vlada se ni o notranji ureditvi države prav nič določila izjavila. O razmerju do obmejnih držav nismo ničesar izvedeli. Vlada očividno parlamenta ne smatra za forum, kateremu je odgovorna. (In naši poslanci so zadovoljni, hlapci!) — V Rimu se je sestala paritetna komisija za Jugoslavijo in Italijo. — Nemci so predložili nov reparacijski predlog. Vsebuje predvsem željo po 4-letnem moratoriju, nakar bi Nemčija v 20. letih plačevala po 1 milijardo zlatih mark.

Sobota 2. junija: Seja finančnega odbora. Razpravljali so o naknadnih kreditih. — V Poruhru so baje odkrili glavni stan tzv. kmunističnih - vstašev. — Profesorji so zlezli tudi pod mizo pred vlado. Glavna krivda zadene radikalne profesorje, ki so kršili iz strankarskih ozirih solidarnost. — Govoriljo spet o pohodih proti Rusiji. — Paritetna konferenca v Rimu je komaj odprta, že na mrtvi točki.

SODRUG, SOMIŠLJENIK! Si že izvršil za ta mesec svojo dolžnost in poravnal naročnino? Že tudi za junij? Koliko novih naročnikov si že pridobil »Napreju« v maju? Potrudi se, da ne ostaneš zadnji in nadomesti zamudo v tem mesecu.

Razno.

r Vse naročnike prosimo, naj reklamirajo t a k o j vsako številko sproti, ki je ne dobijo pravočasno. (To se pravi, na dan, s katerim je datiran »Napreju«, morajo imeti vsi naročniki svoj list v rokah.) Kdor ga nima, naj reklamira takoj. Dve minuti za izpolnitev koščka papirja lahko žrtvuje vsak še tako zaposlen človek. Koristil pa bo s tem malenkostnim trudom veliko. Če je pri kakšnem naročniku naslov netočen, naj nam to takoj sporoči, da ga popravimo. Uprava.

r Lep uspeh. Menda so zelo redki taki ljudje, ki radi plačujejo svoje obveznosti. Navadno plačamo še le, kadar moramo. Taka navada je bila včasih tudi pri »Napreju« doma, zato je bilo toliko zastankov. Novi kurz v stranki je moral to navado odpraviti. Dnevnik, ki se vzdržuje sam, ne more živeti od zastankov. Odpraviti to navado pa ni bilo lahko, ker so v starem kurzu navadili delavstvo na osebno terjanje. Malokdo je plačal sam od sebe, čakal je na zaupnika, da pride priganjat in še takrat se je dolgo izgovarjal, da je težko za denar itd., kakor da bi zaupnik tega sam še ne vedel. Tudi ta navada je bila ena izmed tistih železnih srajc, ki jih je treba prepustiti, če jih hočemo sleči. Pili smo skoro dve leti (in prej smo že eno leto pile pripravljali) pa še nismo vseh tistih srajc prepustili. Toda lep uspeh je že v tem, da smo prepustili večino. Tiste železne srajce, ki jih je nosil proletarijat, že leže razbite med staro šaro. Zavedni čitatelji »Napreja« in »Ljudskega glasu«

seno dajo več prositi, ampak pošiljajo svojo naročnino točno, in mnogi, ki imajo zastanke, prilože vselej vsaj kakšno malenkost še tudi na stari dolg, ki se jim tako zmanjšuje, čeprav so baš zdaj najtežji časi za proletarijat. To, sodrugi, je uspeh, velik uspeh. Ta uspeh je posebno važen zdaj, ko uprava nima časa terlati in ko pošiljamo morebiti časopis tudi kakemu takemu naročniku, ki je ostal z naročnino na dolgu bodisi iz nezavednosti, bodisi iz resnične bede in bomo izvršili to še le ko premagamo selitvene težave. V takem času se še posebno pozna, če naročniki sami vedo, kaj je njih dolžnost in če to svojo dolžnost tudi izvrše. Če bi tega ne bilo, bi nas bili dr. Korun-Cobalovci s svojim naskokom kar pohodili, tako pa nam je njih agitacija škodovala samo na Pragerskem in v Lešah, pa v teh še le zdaj zaradi članov o konsumu. Pa bomo imeli še priliko vprašati te odpadnike, kaj so mislili in v čigavem interesu so delali, in zdi se nam, da se nam pred delavstvom ne bodo hoteli opravičevati, da se rajši sploh ne bodo pokazali. Da objavljamo organizacije in število članov, za katere so obračunale, to nam služi vsestransko. Člani zdaj vedo, koliko nas je in kje smo, zato prav nič ne vpliva, če dr. Korun-Goluhova »Enakost« vprašuje, zakaj ni zedinjenja. Objavite svoje organizacije, sprejmite program in pravilnik, delajte z nami, pa bomo zedinjeni. Če bi razen organizacij objavili še tudi naročnike, ki odpadajo, bi bilo pa še boljše. Potem bi proletarijat videl, kako dosledno se stranke oprijemljejo delavci in kako drug za drugim odpadajo tisti, ki si služijo svoj kruh z demagogijo in ki so do zadnjega upali, da bodo stranko uničili z denarjem. Niso je in jo ne bodo. Čeprav je majhen naš list, pa vsaj vemo, da je naš in da se bo večal za toliko, kolikor nas bo več. Prokletstvo je v tem, da so zaslužki majhni, blagoslov pa v tem, da si svoj list vzdržujemo sami. Ta blagoslov bo zmagal nad prokletstvom!

r Vsem. Svoječasno smo sklenili, da ne bomo objavljali naznanil za pivske veselice, večere s tkzv. »prosto zabavo«, za katero se skrivajo dobro preskrbljena »jedila in pijače«, sploh veseljačenja, ki se končujejo s popolnim moralnim in še bolj telesnim mačkom. Navzlic temu še vedno dobivamo vse polno takih naznanil v »blagohotno objavo«. Izjavljamo, da vztrajamo pri prvotnem sklepu in se ne bomo ozirali niti na to, če ima kak takozvana »zabava« »kulturen« ali »dobrodelen« namen. Mnenja smo namreč, da ne sme biti nobena kultura in dobrotelost navezana na ekstese in še manj na cukanje denarja iz boljše ali slabše založenih žepov z omamljajočimi sredstvi. To velja za vse organizacije in društva, tudi za taka, ki nosijo socialistično ime. Tem lažje nam je vztrajati pri naši odločitvi, ker take organizacije in društva kratkoma prezirajo naredbo, da je treba za podobne objave plačati državni znesek, tako da bi morali za svojo uljudnost še dajati denar iz svojega žepa. Pa tudi, če bi tozadevno vsoto prireditelji prilagali, bi nas ne mogli omajati v našem stališču. To naj vzamejo vsi bodoči prizadeti na znanje.

r Na drugem mestu poročamo, da se je na zadnji obč. seji v Celju odklonila prošnja Dijaške kuhinje za prodajo trdih drv po znižani ceni. Proti so glasovali tudi naši zastopniki, in sicer iz razloga, ker je gozdni urad strogo prepovedal sekane dreves v mesnih gozdih do 1. 1925. Ali naj mari obč. svet sam drva kupi in jih proda morebiti še z zgubo? Navzlic tem jasnim razlogom pa uganja zadnji »Slovenski narod« bedasto demagogijo, češ, da je odklonitev sramota za socialiste, ki da na tak način ovirajo delovanje socialne ustanove, kakor je Dijaška kuhinja. Pa tega ne omenja, da je obč. svet, in sicer z vsemi glasovi, sprejel sklep, da se namesto trdih drv prepusti tej ustanovi revnih dijakov mehka drva. Tedaj bi pač moral pripomniti, da zadeva krivda, ki je sploh nikjer ni, tudi demokratske obč. svetnike, kaj ne, stari ljubljanski goljufi?

r Radovednežem. Ne moremo si kaj, da ne bi nekaj napisali k popravku, ki smo ga dobili iz Mežice radi nekega dopisa v »Ljudskem glasu« z dne 17. maja t. l. Popravkar irdi, da je dober socialist, nekaj vrstic poprej pa v istem popravku priznava, da se ni udeležil niti državnoborskih, niti obč. volitev, in sicer »čisto iz lastnih, tehtnih razlogov«.

Torej je čistokrven individualist! In ker se jezi, da smo objavili v dopisu koliko zasluži na mesec (uslužben je pri proletarski instituciji!) in ker hmenjuje to »podlo obelodanjenje«, smo postali še radovednejši, ker se nam je precej izdalo, da ta »dobri socialist« ni niti organiziran — kar odleglo nam je, ko smo ugotovili, da res ni. Kako bi se sicer mogel jeziti na »obelodanjenje«, če bi bil član in bi plačal progresivni strankin davek ter bi tedaj moral sam povedati, koliko ima dohodkov. Takoj nato pa je hotel sam »podlo obelodaniti«, koliko zasluži »neka gospa«. Hvala! Prepričali smo se ob tej priliki, da je ta »gospa« organizirana, torej ne taka gospa, kakor popravar gospod, in da plačuje progresivni davek točno od vsote, ki jo je hotel popravar obelodaniti in da se torej svojih dohodkov ne sramuje tako kakor g. popravar! — Toliko našim sodrugom, da bodo vedeli, kakšni ljudje bi bili radi — dobri socialisti. Popravka seveda ne bomo objavili, ker nam je resnica res draga, iz lastnega nagiba pa popravljamo, da brat gospoda popravarja ni tajnik, temveč blaginjak v Zagorju. Na tisto o lažnivcu in podpisu pa tole: dopisnika ne bomo pozvali, da bi se podpisal, ker nismo tako nerodni, da bi se zataknil v vsako zanko, pa če jo je nastavil tudi kakšen član caristične tajne policije. Upamo, da si takšni eksemplari ne bodo več želeli »biti nam na razpolago«.

r Ministrske obljube. Pred časom so se zastopniki Udruženja jugoslovanskih novinarjev zglasili pri prometnem ministru Jankoviču — če se ne motim, baš pri tem — zaradi proste vožnje za novinarje po železnicah. V vseh kulturnih državah tega vprašanja ni treba še le urejati in tudi za našo državo je bil gospod minister hvalevrednega mnenja, da res ne gre dolgo odlašati, čeprav so vse dosedanje vlade s praznimi obljubami novinarje že leta vodile za nos. Obljubil je, da bo stvar tekom enega tedna uredil. »Jutranje novosti« so to nepričakovano naglico svojega pristaša na fotelju seveda takoj primerno naznačile. Od tistega časa so doslej pretekli že trije tedni, novinarji pa še vedno gledajo, kako se nagli g. minister sam vozi prosto po železnicah. Bog ve, če bodo to reč »Jutranje novosti« tudi kronistično zapisale. Dvomimo, ker so gospodje najbrže že preskrbljeni in kaj jim vse drugo mar.

r Branislav Nušić, načelnik umetniškega oddelka v prosvetnem ministrstvu, znani srbski pisatelj veseloiger je podal ostavko, ki bo najbrže sprejeta. Za njegovega naslednika smatrajo Rista Odavića.

r Udruženje vojnih invalidov kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, podružnica v Celju sporoča: Ker se v zadnjem času dogajajo slučajji, da razni neupravičeni ljudje nabirajo prispevke in darila v imenu invalidov — dajemo občinstvu na znanje, da ni nihče upravičen nabirati v tem imenu, če se ne izkaže s pooblastilom tukajšnje podružnice, z žigom in podpisom predsednikovim in tajnikovim. V slučaju, da bi se še kaka taka oseba pojavila brez pooblastila podružnice, naj se takoj izroči policiji.

r Del srbskih invalidov se je odcepil od dosedanje invalidske organizacije. Razcep bo imel gotovo še hude posledice. Pri teh razmerah, kjer invalidski proletarijat skoro povsem ravnodušno prepušča, da vodi bogati voditelji v njegovih organizacijah »pogajanja« s šito vladno buržoazijo in mešetarijenja, pri teh razmerah, kjer se invalidji doslej niso mogli odločiti proti sodelovanju s krogi, ki upravičenih ugodnosti ne potrebujejo, ker jih že imajo po svojem socialnem položaju in nimajo interesa pomagati revnim, ni drugače mogoče, kakor da bodo posledice hude.

r Nova gledališka igra. V založbi »Zveze kulturnih društev« je izšla »Lokalna železnica«, komedija v treh dejanjih, ki jo je spisal Ludvik Thoma, prevel Inko. Priporočamo jo vsem proletarskim odrom, ker bo gotovo povsod sprejeta z zadovoljstvom, če se bodo igralci potrudili prešturirati jo, da bo vplivala tako, kakor je mišljena. Zajeta je globoko iz gnoja sedanjega časa in prav ostro podčrtana, da se ta gnoj ne bo nikdar očistil sam po sebi, treba bo, da začne ljudstvo kidati ga ven iz svojih hramov. Morebiti bomo še kaj izpregovorili o tej komediji. Cena 84 strani obsegajoče brošure nam ni znana.

Sienskiewicz H. Z ognjem in me-
čem. Zgodovinski roman. Poslovenil
dr. R. Molo. 7. in 8. stopic. Izdala Ti-
skovna zadruga v Ljubljani. Cena dvo-
nega suopica s poštnino vred 18 Din.

Kardinala Soldevillaya Romera iz
španske Saragose so trije mladi ljudje
ubili. Baje so bili to komunisti, ki so se
znesli nad njim zavoljo tega, ker se je
postavil proti reviziji ustave v svobo-
domislenski duhu in proti enakoprav-
nosti vseh ver. Čemu se taki prečastiti
koritarji sploh vmešavajo v politiko, ki
ni od onega sveta, nam je nerazumljivo.

Na Ruskem so uvedli tudi progres-
ivni davek, državni seveda. Časopis
"Izvestija" pravi, da plačajo davek sa-
mo tisti uradniki, ki imajo 1 milijardo
350 milijonov rubljev plače na mesec.
Davek znaša 6 odstotkov vse plače.
Tisti pa, ki dobivajo nad 5 milijard ho-
norarja, morajo plačati že celih 80 od-
stotkov davka. Čedna in dobičkanosna
progresija!

Celje.

Občinska seja mestne občine celi-
ske. Jožefu Kmeclju se v štejejo službena
leta, ki jih je služil na celjski gimnaziji
kot sluga, in sicer od leta 1913. Karlu
Urhu se ne dovoli povišanje provizije
za inkasiranje računov pri mestnih pod-
jetjih. Namesto odstopivšega člana u-
pravnega sveta mestne hranilnice se iz-
voli g. Ivan Prekoršek. V občinski zve-
zo se sprejmejo sledeče osebe: Ana
Maksova, Marija Ludvigova, Matilda
Ludvigova, Jožef Kolšek, Jožef Palir,
Vinko Rudnik, Franc Košir, Marija Pug-
maistrova, Urša Gračnerjeva in Juri
Medved. Odklonijo so se, ker niso doka-
zali desetletnega bivanja: Marija Šušter-
jeva, Neža Lavrinčeva in Josipina Jaz-
binškova. Zavrne se priziv g. Antona
Rebersaka zaradi denarne globe 250 Din,
ki mu jih je naložila mestna občina, ker
ni pobiral nočnega davka ob priliki ne-
ke veselice. Odobri se pogodba med me-
stno občino in Slovenskim planinskim
društvom za najem Kumerjevega pose-
stva. Gospodu dr. Golitschu se dovoli
odškodnina za popravila na hiši na Ku-
merjevem pavšalni znesek 1000 Din.
Erar zahteva zgradbo za vojaško
okrožno komando, ki bi stala 1.000.000
dinarjev in zato bi naj dobila mestna
občina staro podrtijo vojaške bolnišnice
in razpadle barake na Lanovžu. Občin-
ski svet izjavi, da za barake, ki so že v
razpadnem stanju, danes nima nobenega
interesa ter vztraja na tem, da se naj-
ma pogodba za zemljišče, na katerem
se nahajajo barake, za prihodnja leta
več ne odobri. Gospod župan prečita
dopis dravske divizijske komande, iz
katerega sledi, da je vojni erar priprav-
ljen odkupiti celjske vojaške objekte.
Tozadevna pogajanja se bodo nadalje-
vala. Za refundacijo in unifikacijo dolga
mestne občine ter kritja visečih dolgov
in zraven tega za nujno popravilo vo-
dovoda in zgradbo mestnega kopališča
se sklene najetje šestmilijonskega po-
sajla. O tej zadevi bomo še poročali. Po-
pravilo za mestno šolo bo izvršil g. Go-
logranc. Gospa Marija Gradišerjeva že-
li zemljišče, ki je bilo namenjeno za sta-
novanjsko hišo. Odklonjeno. Dijaška ku-
linja želi drv po znižani ceni. Ker je
gozdni urad prepovedal do leta 1925.
vsako sekanje, se odkloni. Danil bo po
možnosti 6 q mehkih drv. Kopališke kar-
te članom bolniške blagajne se bodo
bolniške blagajne, a ne samo od
zdravnikov. Karol Jezernik želi v svo-
jo vilo v Sp. Hudinji 2 hidranta. Se ne
dovoli. Cvetličnjak pred kolodvorom
se ne dovoli. Cene električni luči so se
zvišale.

Hvalevreden nastop obč. sveto-
valcev na plenarni seji dne 4. junija v
Celju. Dve prošnji (Škoberne in Perger)
za podelitev gostilniške koncesije sta
se odklonili.

Na ponedeljkovi porotni obrav-
navi so obsodili 20 letnega Kamila
Zeliča na 2 leti ječe. Obtoženec je 22.
aprila t. l. pri nekem pretepu v Sv.
Rupertu nad Laškimi trikrat do smrti za-
bodel rudniškega paznika Jos. Zakuško.
Kot olajševalno okolnost so mu med
drugim šteli tudi pijanost. Čas bi bil,
da bi sodišča v tem oziru svoje sta-
lišče revidirala in začela smatrati za
nič manjše zločinca one, ki svoje zlo-
čine izvršijo potem, ko so se s stru-
penimi duhovi prostovoljno napotili v
hudodelsko razpoloženje.

Celjski nas sprašujejo, zakaj se je
električni tok podražil za 25%. Ko smo

se informirali radi tega povišanja, smo
zvedeli, da je temu krivi podražitev to-
ka pri tvrdki A. Westen in povišanje
mezd delavcem v elektrarni. To bi bilo v
red, a ne to, da nekateri teh zaposlencev
izživajo druge delavce in nametščence
na shodih s tem, da si pustijo cele »šte-
fane« vna na mizo prinese pred očmi
občanov, kateri gledajo bolj strogo na
obč. gospodarstvo kakor pa taki pijan-
ci na koristno delo v podjetju, v kate-
rem imajo mnogo večjo udobnost kakor
pa ostali delavci v privatnih podjetjih.
Pri zadnji regulaciji plač je obč. svet u-
pošteval nastalo draginjo in je glasoval
za ogromne izdatke v obliki povišanja
plač. Kakor se je pa pozneje izkazalo,
je nastalo nezadovoljstvo med nekateri-
mi uslužbenci, in to ravno pri enem
največ, ki je poleg svojega lahkega in
dobro plačanega dela tudi gostilničar,
in pa pri drugem ki je postal brez pro-
fesa v elektrarni nadmonter s plačo
8 Din na uro in še z drugimi bonifika-
cijami. Zaupniki naj bi malo bolj ener-
gično nastopali proti razdiračem in pi-
jancem.

Delavsko pevsko društvo
»Naprej« bo obiskalo v nedeljo 10.
tm. popoldne »Prosveto«, pevsko dru-
štvo v Ljubljani in vabi na ta lepi iz-
let vse prijatelje petja in narave, bo-
disi Svobodaše, bodisi druge socialiste.
Zbirališče bo ob pol 14. pred gostilno
Svetel v Gaberjih.

Mednarodna nogometna tekma
V nedeljo, dne 10. junija ob 5. popo-
dan gostuje v Celju po daljšem od-
moru zopet enkrat eno od graških no-
gometnih moštev. Na športnem igrišču
pri Skalni kleti igra graški Amateu-
klub proti tukašnjemu Atletik-sport-
klubu. Ker so Amateri v graškem I.
razredu ranžirani takoj za vodečimi
klubi, bo potek tekme gotovo zelo za-
nimiv.

Tudi ena žrtev alkoholnega
demon. Celjsko okrajno glavarstvo
nam sporoča: Jožefa Hrovat, rojena v
Tepanju, pristojna v Celje, perica, sta-
nujoča v Ozki ulici št. 6, je dne 30. 5.
ob 8. jutraj zapustila svoje stanovanje
ter se do danes še ni vrnila. Kakor
govore, je vdana alkoholu ter se je
večkrat izražala, da se je naveličala
živeti. Ni izključen samomor.

Ker je občinski svet v svoji
zadnji seji sklenil, da začasno opusti
zgradbo stanovanjske hiše, je priprav-
ljeno gradivo, opeka in apno na prodaj.
Kdor želi to gradivo kupiti, naj se
oglasi pri uradnem predstojniku me-
stnega magistrata, kjer izve ceno in
druge pogoje.

Ljubljana.

Ljudje, ki so bili do zob naba-
sani s frazami o »socializmu« in »ko-
munizmu«, so šli in za občinskih vo-
litev prodali naše mesto črnim pestem.
Nam, ki so se nam te kupčije gnusile,
so rekli »izdajalci«. Pustili smo jih
mirno delati, naj dokažejo po dejanjih,
kako se da socialistično načelo izva-
jati s črno pomočjo. Danes so že tako
daleč, da služijo oni z vsemi svojimi
načeli kot ponižni hlapci črne buržo-
azije. Župan Perić je s popolnim odo-
branjem vseh svojih »rdečih« pri-
stašev (Lemeževcev in Zarjanov) iz-
ročil mestno šolstvo klerikalcem z iz-
volitvijo novega šolskega sveta, ki je
do kosti črn. Izvolitev se je izvršila
protizakonito, ker stari mestni šolski
svet še ni odslužil svoje dobe. Nam
sicer zanj ni žal, ker smo mnenja, da
si ga je liberalna buržoazija prav tako
nezakonito in proti vsem ljudskim za-
htevam izvolila, kakor je bil sedanji.
Črna in bela buržoazija se pač tepe
za korita, ki jim jih preskrbuje ljudska
nezavednost; žalostno pa je, da se tega
boja udeležujejo zastopniki vsaj po
svojem mnenju »socialistično« orien-
tirane mase kot popolni podrepani ene
buržoazije. Gospodje iz Peričeve in
Lemeževe garde so radi korit prodali
socializem in ljudski interes zato, da
bodo Pollaki in škofje lažje poneum-
njevali narod in ga držali s tem v
svoji oblasti. Naj nam ta banda še
kdaj kakšno pripomni (v »Glasu svo-
bode« ali kje drugje), kako je treba
socializem udejstvovati!

Maribor.

Občinsko sejo 1. junija t. l. je
otvoril župan — kakor vedno — s
precejšo zamudo. Nadaljevali so raz-
pravo iz prejšnjih sej. Kot prvo točko
so obravnavali zadevo novega lokala

za prž. borzo dela. V poročilu prejšnje
seje smo omenili, da občina ni voljna
plačati zakupniku Samidi 15.000 Din
odkupnine. Ravnatelj borze dela Stabej,
pa je kar na svojo roko sklenil po-
godbo s Samido, si izposodil denar,
mu zahtevano odkupnino tudi že iz-
plačal in se preselil v nove prostore.
Od občine bi rad sedaj dobil vrnjenih
15 tisoč. Ali občina se v take aventure
vseeno ne upa špuščati se in občinski
svet je soglasno sklenil, da 15 tisoč
ne plača. Par malenkosti kakor pod-
pora Jugoslovanski Matice, sumljivemu
misionarju iz Aten, ki prosjači po
mestu, pritožbe proti globi radi po-
nočnjaškega davka, proces z Waren-
verkehrsbürojem itd. so precej hitro
prešle. Mesni cestni uslužbenci dobe
20% povišanje plač. Pogrebnim usluž-
bencem pa prošnjo za povišanje od-
klonijo, pa jim bodo namesto tega od
sedaj plačevali nadure. — V tajni seji
so odgodili povišanje plač mestnim
uslužbencem do sprejetja nove prag-
matike. Določili so samo, da ne bo
mogel nihče, ki ne obvlada uradnega
jezika, napredovati. Dobro se gremo
občinske očete, kaj?! Kakor da bi ne
bilo zastoj!

Bivši tržaški škof dr. Karlin
je baje imenovan za škofa v naši
škofiji. Znano je, da je bil iz Trsta
pogran, ker ga fašisti kot Slovenca
niso marali. In papež se jim je iz tega
zelo verskega razloga uklonil. Sicer
pa, da povemo še eno resnico na
ljubo: Pomanjkanje tako visokega
funkcionarja Mariborčani nismo preveč
hudo čutili. Morda ima svojo zaslugo
pri tej reči to, da imamo v svoji sredi
že enega škofa, adventistovskega foto-
grafa Meyerja in pa ker čutimo bolj
potrebo po delavnih ljudeh nego pa
po visokih funkcionarjih, ki bi ves
dan na mehkih blazinah opravljali
svoje mučno sedenje. Meyer kot škof
dela vsaj to, da kaže ljudi, kakor v
svoji nečimernosti biti želijo.

O koncertu Glasbene Matice
zadnji soboto res ni vredno govoriti.
Mislimo le, da bi bilo bolje počakati,
da postane zbor malo starejši, ker —
niti rodoljubje ne more prenesti vsega.
m Razstava »Vesne«. Ne bi bilo
škodlo, če bi Ljubljančani, ki so se je
udeležili, ostali lepo v Ljubljani. Foto-
grafov nam, hvala Bogu, ne manjka,
fotografij so vse izložbe mariborske
polne.

Iz stranke.

Za marec je obračunala še
sledeča organizacija: 30. Mežica 82;
zadnji izkaz 1146 članov, zdaj skupaj
1228 članov.

Za april so obračunale še sle-
deče organizacije: 18. Mežica 83;
19. Velenje 23; 20. Šostanj 56; zadnji
izkaz 886 članov, zdaj skupaj 1048
članov.

Za maj so obračunale sledeče
organizacije: 1. Vič pri Ljubljani 5;
2. Škale pri Velenjah 23; 3. Jesenice
50; skupaj 78 članov.

Tiskovni sklad.

Zadnji izkaz	Din 10.863'50
Seliška, Celje	» 10'—
Neko Pevsko društvo	» 3'—
R. K. Celje namesto plačila za prenočišče	» 50'—
Nabrano na diskusiji 2. 6. v Štorah	» 26'50
Po 1 dinar so darovali. sledeči ss. iz Gorij:	
Korbar, S. Ladjarevič,	
Rehar, A. Pogačnik, J.	
Pogačnik, A. Prešern,	
Logoja, Urh, M. Jakopič,	
V. Lipovec	» 10'—
V. Svoboda, Gorje	» 1'50
skupaj	Din 10.964'50

Za potne stroške našega dele- gata v Hamburg:	
Zadnji izkaz	Din 2.726'50
SSJ. v Ptuj	» 150'—
SSJ. v Šostanju	» 100'—
skupaj	Din 2.976'50

Iz strok. gibanja.

V nedeljo 3. junija se je vršil občni
zbor Osred. društva kemičnih delavcev
v Mostah pri Ljubljani. Društvo je imelo
v preteklem poslovnem letu čez 100 sho-
dov in čez 30 sestankov. Izvršilo se je
44 mezdnih gibanj. Denarni promet dru-
štva znaša 128.519,28 Din, podružnice
ima po vsej Sloveniji. Na mesto odsto-

pivšega predsednika Lipovža je izvoljen
s. Cof in za tajnika s. Valentin Rejc, ki
vodi društvo že od ustanovitve sem.
Novim funkcionarjem želimo najlepše
uspehe. Člalom pa pridno sodelovanje
za izvršitev dalekosežnih sklepov tako
na finančno stran, kakor tudi na bojno
plat proti kapitalizmu.

g. Store pri Celju. V soboto 2. t. m.
je sklicala podružnica kovinarjev v
Štorah ob 6. zvečer diskusijo, na ka-
teri je predaval sodr. Bernot iz Celja.
Predaval je o zakonu o zaščiti delav-
cev in o volitvah obratnih zaupnikov,
razložil je natanko, kakšno pravico in
dolžnost da imajo in kako se morajo
volitve izvesti, kaj morajo obratni za-
upniki vse izvrševati itd. Predvsem je
pa povdarjal, da nam zakon o zaščiti
delavstva nič ne pomaga, če se ga ne
bomo znali posluževati in se po njem
ravnati, ker je že zadnji čas, da vo-
litve izvedemo. Dalje je razložil, da če
ni dovolj organiziranih sodrugov, naj
se pa neorganizirani, tudi klerikalci,
izvolijo, bi vsaj videli, kaj bodo sto-
rili; pa da je organiziranega delavstva
več, vemo itak že v naprej. — Dis-
kusija je bila dobro obiskana, ker so
bili tudi od šamotne tovarne Pertina-
čeve delavci dobro zastopani; ti se
bolj zavedajo kakor kovinarji. Obžalo-
vanja vredno pa je, da smo od po-
družnice kovinarjev pogrešali polovico
odbornikov, četudi so na seji 26. maja
sklenili, naj se diskusija vrši v soboto
2. junija in naj pride sodr. Bernot iz
Celja. Ampak ti odborniki so se v teku
šestih dni tako izobrazili, da jim ni
treba pouka, oni že vedo, kaj morajo
storiti. Pa tudi delavci in sotrpini pri
valjarni Martinova peč, pri strojih,
elektriki in drugi, zdramite se iz svo-
jega spanja, pristopite v naše vrste,
ker v organizaciji je moč, posameznik
je ničla; pridite na shode in diskusije,
da se pogovorimo in si izvolimo take
zaupnike, da bodo delali za obče kb-
risti in da bodo voljni, vsakemu so-
trpinu pomagati in z nami sodelovati.
Se enkrat vas opominjamo, zavedite in
izobrazujte se, dokler je še čas!

Navzoči.

Vestnik „Svobode“.

DVE RESOLUCIJI.

1.

Člani podružnice »Svobode« v Me-
žici, zbrani na članskem zborovanju 10.
maja 1923., protestiramo, da se ni držal
delegacijski zbor »Svobode« resnega
dela v prosep kulture in prosvete soci-
alističnega delavstva. Nerazumljivo
nam je, da je mogel z večino odgloso-
vano točko, da se nazivlja naše društvo:
Svoboda, socialistična kulturna organi-
zacija, na ljubo podružnici, ki ima v
svoji sredi nemške ali slovenske nacio-
nalistične elemente, proti pravilom anu-
lirati.

Zahtevamo, da se tekom dveh me-
secev po zadnjem delegacijskem zboru
vrši izredni občni zbor, ki se naj vrši
strogo po parlamentarnem redu in dela
v prosep socialistične in ne meščanske
družbe.

Izjavljamo, da ne bi hoteli biti člani
društva, ki bi ne bilo socialistično in se
brnilo socialističnega imena, katerega
ima celo ruska republika.

2.

Člani »Svobode« v Črni, zbrani na
članskem zborovanju v Črni 13. maja
1923., se pridružujemo resoluciji meži-
ške podružnice in zahtevamo da se skli-
če v omenjenem roku izredni občni zbor
Spl. iz. del. zveze Svobode.

V Kdor se želi udeležiti mari-
borskega vsedelavskega zleta 1.
julija t. l. naj se prijavi najkasneje do
12. junija pri poverjenikih celjske
»Svobode«: v Korenovi pekarni celi
dan, v Delavskem tajništvu, Vodnikova
ul. 3. pri s. Leskovšku vsak dan od
19. — 20., ter v uredništvu »Napreja«
pri s. Arnsku vsak dan od 14. — 16.
Vsak naj prinese s seboj 20 Din, v
katerih je vračunana vožnja in vstop-
nina za zlet.

Sv. Lovrenc na Pohorju. V če-
trtek, dne 31. maja je naša podružnica
»Svoboda« priredila izlet na Klopni
vrh, katerega se je udeležilo precej
članov. Seveda precej je takih, ki ni-
majo časa za izlet v naravo, čeprav
ga imajo za gostilne dovolj. — V ne-
deljo, dne 10. tm. ob 1. uri popoldne
se bo vršil članski sestanek »Svobode«
pri g. Novaku. Pridite vsi!

Pripravljajte se na vsedelavski zlet v Mariboru!

Gospodarstvo.

Valute: 1 dolar velja 78 dinarjev; 100 dinarjev stane v Curihi 6.90 švic. frankov; 100 mark 11½ pare; 100 nemško-avstrijskih kron 11 para.

V prvi polovici septembra bo vozil posebni vlak Ljubljana-Praga, da se bo moglo čim več ljudi udeležiti prškega velesejma. V Jugoslaviji bo vožnja 50% cenejša, Čehoslovaška pa bo dala 33% popusta.

V nekaj dneh bodo v naši državi izplačali drugi obrok stotimilijonskega dolarskega posojila. Kam bo šel pa ta denar?

Rad naglega naraščanja dinarskega kurza so gospodarski krogi v Belgradu v silnih skrbih. To naraščanje smatrajo za intrigo podobnih gospodarskih krogov v tujini, ki hočejo z nakupovanjem sedaj dragega dinarja povzročiti v jeseni še nageljši padec, da bi potem po ceni in z velikanskimi dobički pokupili našo letošnjo žetev. Finančnemu ministru očitajo, da je nad dinarjem izgubil oblast. Mi pravimo, da so med dinarjem in svojimi možgani izgubili oblast vsi skupaj, ki imajo z njim opravka, z onimi gospodarskimi krogi vred. A bremena ne nosijo potem oni, temveč le delavno ljudstvo, ki s strahom pričakuje, s kakšnimi novimi svinjarijami mu bo domača buržoazija v jeseni hrano izpečala iz sklade v tujino in mu jo z ničvrednim dinarjem podražili v vrtoglave višine.

Na Grškem je valuta nenadno padla in vlada velika panika. Slabo znamenje! Z Grki smo si neposredni sosede.

Dopisi.

Iz Velenja. Minil je že mesec, odkar sem zahteval od g. Velikajnerja, računovodja drž. premogovnika v Velenju, naj me toži, ker sem baje hudo razžalil njegovo visoko čast. Ker tega do danes ni storil, si štejem v dolžnost, povedati javnosti resnico. Meseca prosinca smo namreč dobili v rovu št. 4. en šilt premalo. Šilt je bil v akord zaračunan, a ne izplačan. Seveda sem bil jaz potem tako predrzen, da sem se pritožil, ker moj tovariš ni dobil enega šilta. A šilt je bil po pazniku kratkoma pri-pisan in drugi mesec zopet zaračunan, nam pa so dali odškodnino v obliki premije. Seveda ni bilo dognati, kdo je to zakrivil. Do tu bi bila stvar za šest mož, ki smo delali v tem rovu, končana. Najlepše pa še pride. Dne 3. maja me pokliče g. računovodja v pisarno ter me prav ošabno nahruli, rekoč: »Vi ste rekli, da sem jaz tisti šilt požrl, jaz imam za to priče.« (Bil pa je tako strahopeten, da se me ni upal naznaniti g. premogovniškemu podtajniku, kar bi bila njegova sveta dolžnost. Jaz sem mu rekel, da tukaj ni spovednica, da bi se spovedal pred njim. »Če niste vi zakrivil,« sem dejal, »zakaj me potem ne tožite, da bi me spravili v dosmrtno ječo ali še celo na vislice.« Tako sva se razšla. Tukaj je seveda bila dosedaj navada ta, da so preganjali tistega, ki se je upal za pravico postaviti se; tisti pa, ki je kaj zakrivil, je državotvoren. G. Velikajner, naj vam povem še to, da mene ne morete pustiti na cesti vreči, kakor se je že zgodilo nekemu delavcu, ki se je poto-goval za delavske pravice. Jaz sem se za delo namreč že zahvalil. Torej pozdravljeni, g. Lojzek, in na svidenje drugič, če hočete. — Franc Vertačnik, rudar.

Izdajatelj: Zvonimir Bernot
(v imenu pokr. odb. SSJ in KDZ).
Odgovorni urednik: Franjo Koren.
Tisk Zvezne tiskarne v Celju.

Naše položnice pošnega čekovnega zavoda v Ljubljani št. 11.959 ostanejo neizpremenjene. Čekovni zavod za Slovenijo je samo v Ljubljani in čeprav smo se preselili v Celje, ostane naš račun v Ljubljani. Tudi naslov na prvem delu položnice (na sprejemnici) »Pokr. tajništvo SSJ Ljubljana« naj vas nikar ne moti, številka 11.959 je merodajna. Ko porabimo v kratkem dosedanje položnice, bomo dali pa seveda tiskati nov naslov za Celje — številka pa bo tudi

A. L.: Zaplotnikov Francelj v službah Sherlocka Holmesa.

(Prosto po Hugonu Vavrisu.)
(Konec.)

V dobi, ko je Francelj Zaplotnik zasedel prestol, je dosegel ta boj svoj višek. Španski državni centralisti so stali pred odločilno bitko. Veljalo je, kako omejiti nadaljnje uspehe Kataloncev, kako najuspešneje zadušiti njihovo hrepenenje po dosegi samostojnosti, če naj ne pade enotnost države in nadvlada Kastilcev. Tak trenutek je zahteval močno roko, tu je moral biti energičen reprezentant volje dinastije. Španski državni centralisti so se križali, ko je že v prvih sejah pokazal Francelj Zaplotnik velikanski vladarski talent in razvil svoj program se kako zlomi odpor Kataloncev, kako oslabi njihovo politično moč in za vedno uniči njihove sanje po samostojnosti. Prej, ko je bil samo namestnik kralja se Zaplotnik najbrže ni brigal za politiko. Sedaj pa, ko je postal samostojen vladar, je pridno študiral in se pečal tudi z razmerami v tujih državah. Posebno ga je zanimala usoda avstro-ogrsk države, ki je bila s Špansko v sorodu ne samo po dinastiji, temveč tudi po razvoju in splošnih političnih razmerah.

V zgodovini je našel Francelj Zaplotnik, da daje samo slavna preteklost moč narodu Kataloncev v boju,

takrat ostala 11.959. — Soderugom, ki to razumejo, naj se ta pouk ne zdi sinešen: delavstvo, ki nima šol, pač pa kopico otrok, je danes tako tepeno, da marsičesa ne ve, kar se drugim zdi jasno. Tudi ogoljufano je bilo že tolikokrat, da se ne smemo čuditi njegovemu nezaupanju. Naša uprava to čuti, ker ji prihajajo prošnje za nove položnice in tudi pošiljajo nekateri naročnino po nakaznicah in si delajo s tem škodo, ker je to drago pošiljanje.

da zaupajo svoji moči samo zato, ker imajo v svojih junakih slavne vzore. To zaupanje je treba v prvi vrsti uničiti. Zaplotnikov program vladanja je bil sledeči:

Prvič: Ne varčevati z obljubami, ki napolnijo Katalonce z nado na skorajšnje uresničenje njihovih sanj. Izda se proglas, kjer se Kataloncem ob-javlja večja samostojnost, kjer se kralj zaveže, da posadi na glavo tudi zgo-dovinsko katalonsko krono. Takoj nato pa, ko bo še vse omamljeno od obljub, se vse zopet prskliče. Tak obrat učinkuje kot udarec pesti med oči; nato preide omamnost, zaupanje v lastno vztrajnost in moč gine.

Drugič: Storiti vse, kar prija nji-hovi narodni ponositosti, ne da bi ogrožalo državne interese. Kralj češče obišče njihovo pokrajino in se nauči njihovega narečja.

Tretjič: Ne skopariti z visokimi počaščenji in odlikovanji njihovih vo-diteljev, poklicati nekatere na slajna, dobro plačana mesta, ki so pa sicer brez pomena, kar pa na drugi strani silno zdemorizuje njihove vrste.

Ko so slišali državni svetnike ta načrt, so si dejali sami pri sebi: Da, da, naši nesrečni državci je usojeno, da pride njen rešnik in izveličar iz Vel. Lašč pri Ribnici na Dolenjskem!

Tako se je zgodilo, da smo imeli Slovenci za časa ranjke Avstrije zopet po dolgih stoletjih slovenskega kralja. Seveda samo na španskem pre-stolu.

maš sol nčne pege, zajedavce, nabore, oger-ce?

Uporabljal Elza obrazno pomado!

Ali želiš imeti lep vrat, obraz in roke?

Uporabljal Elza obrazno pomado!

Ali so ti roke in obraz občutljivi v zimi in vetru?

Uporabljal Elza lilijino-mlečno milo!

Ali želiš imeti kožo belo, mehko, čisto in zdravo?

Uporabljal Elza lilijino-mlečno milo!

Ali tožiš radi izpadanja las, prhuta in osi-velosti?

Uporabljal Elza pomado za rast las!

Ali želiš bujne, mehke in lepe lase?

Uporabljal Elza pomado za rast las!

Ali hočeš biti in os-tati lep? Ali hočeš biti povsod priljubljen? Ali hočeš, da te veseli tvo-ja slika v zrcalu? Po-skusi prave Fellerjeve Elza preparate in kma-lu boš rekel tudi ti kakor vsi: **To je ono pravo!**

To je ono pravo!

Išči v vseh poslovnih samo prave El-za preparate od lekarnarja Fellerja. Naročiš naravnost, tako stane s pakovanjem in poš-tnino, če denar naprej pošlješ ali pa po pov-zetju:

2 velika porcelanasta lončka Elza-obraz-ne pomade 25 dinarjev,

2 velika porcelanasta lončka Elza-poma-de za rast las 25 dinarjev,

4 velike kose Elza lilijinega mlečnega mila 35 dinarjev.

Različno: Lilijino mleko 6 dinarjev; brkomaz 3 dinarje, najfinejši Hega-Puder Dr. Klugerja v velikih originalnih škatljah 15 dinarjev; najfinejši zobni prašek »Hega« v patent-dozah 10 dinarjev; puder za dame v vrečkah 2 dinarja; zobni prašek v škat-ljah 3 dinarje, v vrečkah po 2 dinarja; sa-chet (dišava) za perilo 3 dinarje; šampon za lase 2 dinarja; rumenilo za obraz 12 pisem 12 dinarjev; najfinejša parfeme od 15 di-narjev dalje; cvet za lase 20 dinarjev; Elza-katranovo milo 5 dinarjev. Za različne pred-mete se pakovanje in poštnina posebej ra-čuna.

Na te cene se računa še 5 % doplačila. Naročila pisma adresirati: Lekarnar EVGEN V. FELLER, STUBICA DONJA Elza trg št. 358 Hrvatsko.

Trgovina z mešanim blagom

Filip Lokošek
v štorah

Dobro blago!

Zmerne cene!

Nakupovalna zadruga

r. z. z. o. z.

V LJUBLJANI Dunajska cesta 33 („BALKAN“)

Deželni pridelki, žito, mlevski izdelki vseh vrst. — Kolonialno špecerijsko blago, spirituoze, mast, slanina, mesni izdelki.

Uvoz!

Izvoz!

Telefon št. 366. Brzjavni naslov: Nakupovalna Ljubljana. Čekovni račun št. 10.473.

Alojz Pugmeister krojač

Dečkov trg 4. CELJE Dečkov trg 4.

Izdeluje vsa v krojaško stroko spadajoča dela, oblike po meri in najnovejšem kroju. V zalogi imam vedno izgotovljene obleke za moške in dečke. Zaloga izvrstnega blaga za obleke.

Cene zmerne!

Stalnim odjemalcem proti garanciji na obroke.

Iščem snažno in zračno sobo za takoj.

Ponudbe na upravo »Napreja« pod »Snažnost«.

Štedilnik (Tischspareherd),

dobro ohranjen jako močan in pripra-ven, se jako poceni prodaja. Poizve se v Ljubljani, Zvonarska ul. št. 11. I. nadstr.

Novosti

za damske kostume v največji izbiri pri A. & E. Skabarné Ljubljana, Mestni trg št. 10

+ Ženske, +

ki so modre, se ne boje več, temveč se obvarujejo z mojim mnogokrat preizkušenim obvarovalnim aparatom.

V posebnih slučajih zahtevajo žene takoj moje vedno zanesljivo učinkujoče, popolnoma neškodljivo specielno sredstvo.

Vprašajte pod Dr. 5. Priložite znesek za znamko za odgovor. — Pošiljka se vrši strogo diskretno po

El. Bock, Wien VI, Gumpendorferstr. 109/14.

Naročajte dnevnik „NAPREJ“ in tednik „LJUDSKI GLAS“!

Širite proletarski tisk!

Žena v hiši gospodinji, mož v gostilni prazni čaše...

Zakaj?

Ker mu ne daš doma osvežujočega nadomestila. Skuhaj mu „Žiko“, z vročo ali mrazo ga prikleneš na dom.